

שמעון ("גבעתי") אבידן, איש עיר-השופט, עקשן בקרב, בעל כושר-מנהיגות ואמת-מידה מופרית בתירגוליה, מחנך גדול. גבעתי היה אלוף אנשיו, סיפמת מרחבו.

באופן אינסטינקטיבי לגמרי היה ברור לו מאליו כי כל אשר יושג עליידי הישוב בארץ, לא יושג אלא בכוחו העצמאי של הישוב עצמו. וכי יש ערך כל שהוא למשאומתן רק כשהוא מסכם עובדות שנוצרו עליידי הכוח הריאלי.

הפלמ"ח לא גרס כמו אצל ולח"י, כי הדוגלים בדעה זו חייבים להשתחרר ממרות הכלל. להיטף הוא היה. ונשאר, אויבם המושבע של ה"פורשים", אפילו כשאיבה רעיונית זו איפשרה לבן-גוריון לפרק את אצל, לח"י והפלמ"ח בזה אחר זה. הפלמ"ח ראה את עצמו המיד כמכשיר בידי הישוב המאורגן, המדינה הבלתי-רשמית, והוא ראה את עצמו כמכשיר צבאי יחיד.

אמנם. אותה שעה לבשו 22 אלף צעירים את מדי המלך הבריטי. הפלמ"ח לא התנגד לגיוס זה כשלעצמו, כי ראה בו דרך לרכוש נשק, לבוא במגע עם היהודים בפזורה לשם אירגון העפלתם לארץ, וגם להשתתף באופן סמלי במלחמה נגד היטלר בחזית המלחמה העולמית. אולם היחידות בצבא הבריטי לא היו בעיני הפלמ"ח גורם מכריע — כפי שהיו בעיני בן-גוריון וחסידיה, שכינו את אנשי הפלמ"ח "הבריטים בעלי סנקסי שרות". הפלמ"ח ידע כי במאבק הבלתי-רשמי עם הבריטים לא תהינה יחידות היהודיות בעלות משקל על היחידות הבריטיות. והוא ראה רק לדבר אחד: לצבא עברי מגויס כצבא העברית בלבד.

הפלמ"ח היה גרעינו של צבא זוט לתפקיד שהיה ברור לו לחלוטין, כשם להיות הזרוע הלוחמת של עם הישוב בכוחו העצמאי, את שלטון הזר.

צבא של רבבות. כשנסתיימה

העיקרי, וכמעט היחיד, של המרות הוא היה הכוח המגויס וכוח המחץ הוא גילם את הלחץ מלמטה, את קדימה את ההנהגה שלא מרצונה. הציונית אלא פקק שנישא על גלי ההיסטוריה מלאה מקרים של

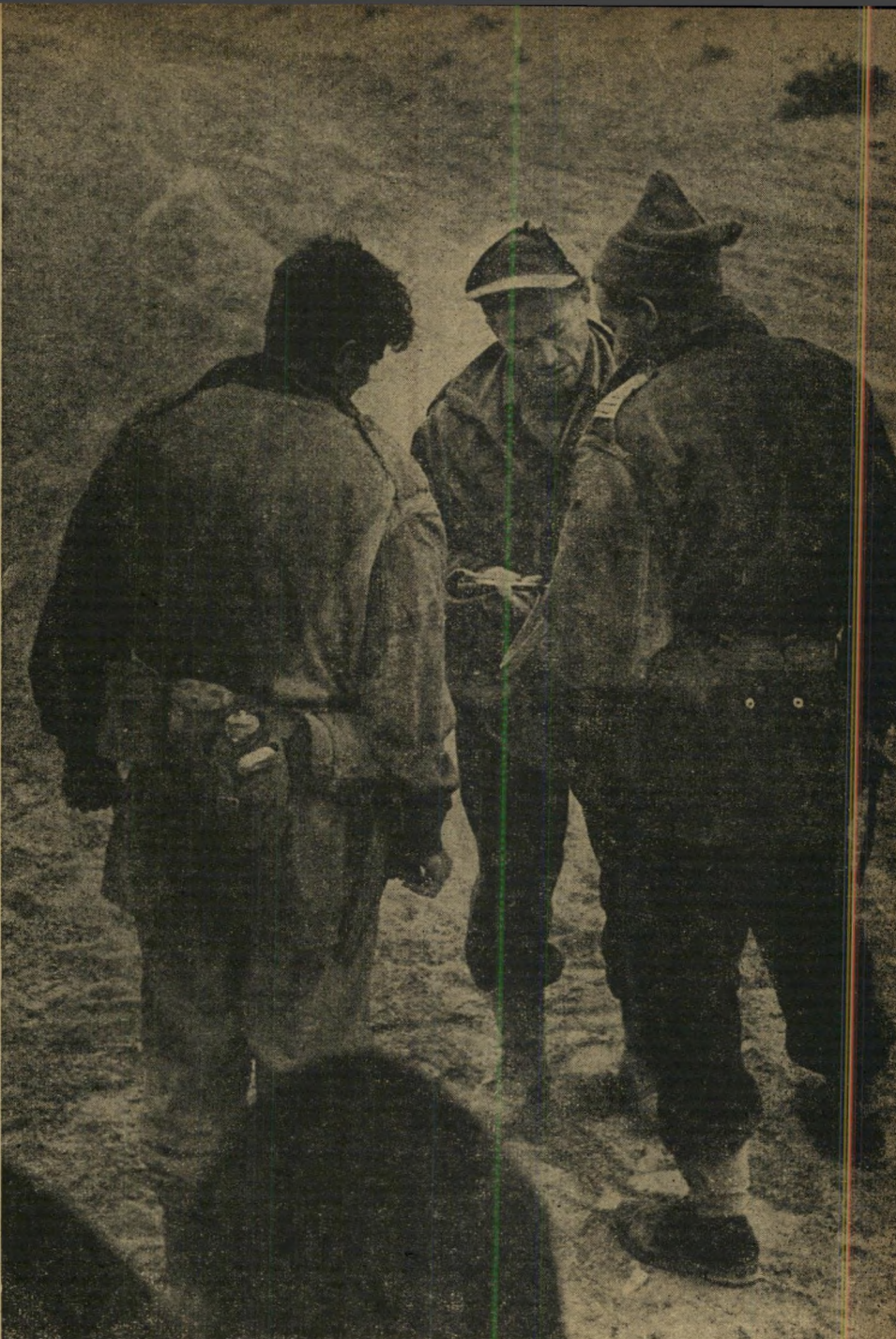
מה היה קורה לו באמה נתקבלה בראשיתו, ב-1941, באופן קיצוני על המאוחד: "אני דואג להקמת כוח מגויסים, משיגים בעצמם נשק בזמן החקלאי צריכים ויכולים לקיים על הוא עצמי יעבוד חלק מי הזמן.

צבא רק כשתהיה לנו מדינה. אינה לפני שתהיה לנו מדינה. צבאנו —

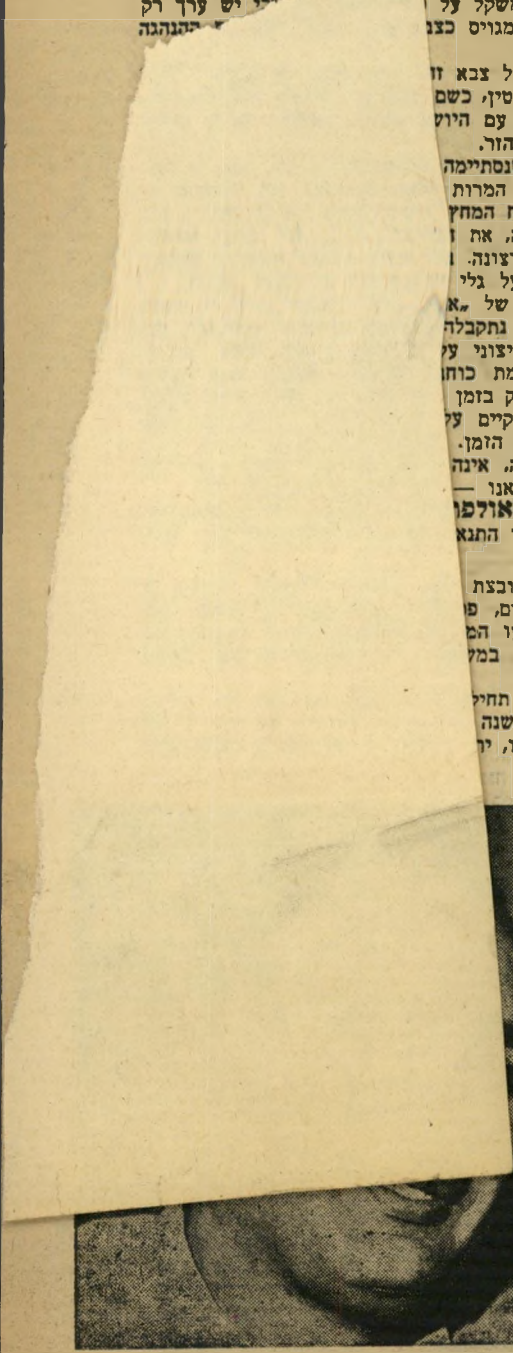
מכונה מטומטמת ומאולפנת במישרין מתפיסה זו — ומן התנאי יומיים.

על כל צבאות העולם רובצת נולדה לפני כמה מאות שנים, פל הצבא הממושפע הוא מטבעו המכניסיה. השינוי הקל ביותר במל שנים.

משטר ונהג זה לא היו תחיל מסוימת. עוד לפני מאתיים שנה מכונסות, שהתקרבו זו אל זו, יר

מפקדי הפלמ"ח היו פשוטי הליכות, מצניעים לכת, בעלי כושר מחשבה עצמית נלהי-שיגרתית, יכולת מנהיגות טבעית ונפיון קרבו. כולם, כולם, כולם היו צא מן הכלל. זותחילו כמוראיים, עברו את כל שלבי הפיקוד. כל אחד היה דמות ספציפית, אך יחד היוו חבורה מזוכרת. השקפתם הצבאית היתה חלק של השקפת עולמם. דם היו אמיצילים, אך לא הרפתקנים, נערצים עליידי חניכיהם. להם היו חברים. רובם נבחרו אישית עליידי יצחק שדה, שהיה נוהג להופיע בנקודה כלשהי, לענות אל בני המקום ולתבוע: "הביאו לי כמה חברה!" כל אחד מן "החברה", הזמן אליו לשיחה אישית, בה היה שדה קובע, בדיקנות מפליאה, את אופיו. רוב מפקדי הפלמ"ח, כמו אלון, דיון, דובנו, ספקטור, אבידן, ברנר ואירי יוסף היו בחירוי האישיים. הדור השני — טבנקין, רבין, שריג וארבל היו חניכי אלון. למעשה: נחום ("סרגיי") שריג (במרכז), איש בית-השיטה, הצטיין כמפקד האיבה מעודה בעל כושר מנהיגות, רוח תוקפנית, חייננות. מן המבוגרים בחבורה.

ארנן ("סיני") עזריהו, איש גינוסר, הפך לישרוק הלוחם דוגמה אישית, מבחין בערך החברותי והמדיני של השליחות הצבאית.

זרובבל ("ציפאה"), ארבל, איש מעוז-חיים, קצין המודיעין שידע על מערך הכחות הערבי יותר מן המפקדים הערבים, טיפוס כפרי, איש שדה.

שמואל ("מולא") כהן, איש יפתה מן אלונים, אישיות מאוזנת. הצעיר כי יוהר מבין כל מפקדי החטיבות.